

KATOLIKA MONDO

Universala Organo por tut-
ocionala internacia organo de „Internacio Katolika“ (IKA),
de „Mondjunularo Katolika“ (MOKA).

mondaj interesoj katolikaj
de „Internacia katolika Unuiĝo Esperantista“ (IKUE)
kaj de „Blanka kruco“ (Internacia misio katolika)

Numero 6. 1922

L. Jarkolekto 1921/22

La universala misia tasko.

Ĉu mi ne pli bone diru: la katolika misia tasko? Car estas la sama: katolikeco kaj universaleco de la misio de la Savinto.

„La lasta volo de Jesuo“, titoligas bonega libro de verkisto el la kongregacio de la Steylaj misiistoj. Mi memoras ĝin momente. Jes! La lasta volo, kvazaŭ la testamento de l' Savinto, estis la ordono: „Foriru en tutan la mondon, predikante instruadu la popolojn kaj baptu ilin en la nomo de la Patro kaj de la Filo kaj de l' Sankta Spirito!“ Kiel diris la apostolo? „Oportet illud regnare!“ Necesas, ke li reĝadu! Ke li estu reĝo de la tuta mondo! Reĝo en Azio kaj Afriko, Ameriko kaj Aŭstralio kiel Eŭropo! Reĝo en la koro de ĉiu homo kiel en la sociaj komunecoj: familio, komunumo, ŝtato, polopolaro...!

Necesas, ke li reĝadu! Do la apostoloj, obeante tiel la ordonon de la Majstro kiel la internan aspiradon de l' koro, foriris en ĉiujn ventojn por prediki la evangelion al ĉiuj kreitaj. Kaj sammaniere foriris la misiistoj ĝis la hodiaŭa tago el ĉiuj katolikaj landoj en ĉiujn landojn de l' idolanoj malgraŭ ĉiuj danĝeroj por la vivo!

Ho, la grandega tasko ne ankoraŭ estas solvita ĝis nun! Ho nel! Ankoraŭ du trionoj de la mondo ne konas la Savinton. Do al ili devas esti premetita la Savinto. Grandega tasko de l' Eklezio, kiu devas esti solvata, al kiu devas partopreni ĉiuj kreduloj el ĉiuj nacioj! La tasko de la „eksterlanda“ misio.

La misia tasko ne estas solvita! Ĉar — eĉ ankoraŭ pli malĝoja fakto! — centmiloj kaj milionoj da „Kristanoj“ („Krist-anoj!“ ne plu anas Kriston en sia vivo, ĉar ili forgesis aŭ ne plu ŝatas la evangelion de la Majstro! Ili devas esti regajnotaj al Kristo kaj al la reĝo de Dio! La intelektuloj, la laboristoj ktp. forlasintaj Savinton kaj Eklezion, ili ĉiuj devas esti misiistoj por Kristo kaj Eklezio; ni ne rajtas rezigni je ĉi tiu — certe malfacila! — problemo. Necesas, ke Kristo reĝadu! Do ni devas kunhelpi, ni ĉiuj partopreni al la grandega tasko de l' „enlanda“ misio internacia.

Cu la tasko de la misio estas elĉerpita per tio? Tute nel! Necesas, ke Kristo reĝadu! Ke li estu reĝo, vere absoluta reĝo en la vivo de ĉiuj liaj anoj! Kiel longe forestas la realeco en la praktika vivo de ĉi tiu postulo! Kiam da kristanoj kaj katolikoj vere eksterne montras Kriston per ilia vivmaniero? Tio ja estas la esenco de la krista nomo de ni ĉiuj, esti laŭ l' apostolo „alter Christus“, dua Kristo, simila en tuta la vivo al la unua, modela.

Esti modelo de pureco, vereco, fideleco, justeco, karito kiel la Majstro, esti por tiel diri savinto por la kunvivantaj! Esti vera disĉiplo de Jesuo, kiel diris la Majstro mem: „En tio oni ekkonos, ĉu vi estos niaj disĉiploj, ĉu vi estos vin unu la alian!“ Se iu irus serĉi la kristanojn kaj katolikojn inter la aliaj homoj laŭ ĉi tiu ekkorlo donita de la Majstro mem, ĉu li sukcesus? Grandega tasko, plej grandioza tasko de la misia movado: tute trapenetri la kristanojn kun la vera spirito de l' Savinto. La „misio internacia“ nomis ĉi tiun taskon la mortinta famkonata frato „Gottwills“ (Diovolas) de la Blanka Kruco.

Katolikeco de la misio! Kiel impona estas la penso, renovigi ĉiujn rilatojn de la homa vivo per la spirito de l' Savinto! Reĝigi ĉi tiun penson estas realigi la belan parolon, en kiu formulis la jam nomita frato Gottwills la taskon de la Blanka Kruco kiel helpa institucio kaj movado de la katolika misio:

La koro mia nova Betleem!
La familio nova Nazaret!
Al Di! donita mia patrolando!
La mondo unu Di reĝolando!

Dr. M. J. Metzger.

Brulu, flamoj, brulu!

Forŭligas centjaroj kiel fluvoj rapidigantaj! Generacioj venas, generacioj pereas. Popoloj ekstaras fortoplene, ekklamas kiel gigantaj sunfloroj jetante glorbilojn tra la mondo... popoloj mortigas kiel herboj velkas en malvarma, sensuna aŭtuno. Ili mortpereas pro manko de interna vivo, de anima fajro, de Dia forto...

Tio estas la plej profunda signifo de la grandioza mondetraĵo — kiel da homoj kutimas nomi la homaran historion: la ĉiama interbatalado inter la Vivo kaj la Morto, inter la Amo kaj la Malamo, inter l' angelo de la Lumo kaj de la Mallumo, inter la Sanktuloj kaj la Malsanktuloj, inter Dio kaj Maldio... Plej akra interbatalado! Sed la fina venko estos la venko de Dio. Tio estas nia kredo, nia konfido, nia ĝojegoplena ekkrio: Dio venkos!

Sed ekzistas periodoj en la homa evoluo, kiam la angelo de la Mallumo, la Maldio, venkoforte eklevas siajn pekoruĉajn standardojn, regante la homaron per malbena teruro. Kaj hodiaŭ? Plej malhela nokto ĉiel! Vi dubas? Ho! Malfermu la okulojn kaj ekvidu! Iru ni al la tombejoj kampoj de Eŭropo kaj vidu: Mil kaj mil da krucoj... milionoj kaj milionoj

da blankigantaj ostoj... ĉirkaŭe terura silentado... Aŭskultu! Vento flustras nun, mistere, surde... nun pli laŭte... nun laŭtege! Ekaŭdu la dolorkrion de la mortfalintoj, kiuj kuŝas ĉi tie el ĉiuj landoj kaj lingvoj. Ili kantas la horon de la mortigitoj, komencante: la sango de viaj fratoj, ĉielen krias je vengo...

Kaj tiam foriru en modernaj fabrikurboj kaj penetru la fulmonigran laborejojn, kie siblas la radoj kaj la maŝinoj brue ĝemas... Tie vi trovos armeojn de animoj, plenaj de malamo kaj ĉagreno. La kapitalista evoluo moderna estingis la lumon de l' Vero kaj de l' Amo en iliaj koroj. Ho ĉi tiuj malfeliĝegaj animoj soifas je savo, je lumo, je amo, je sanktaj pastroj, kiuj forlasinte nurpolitikajn demandojn predikas Jesuon-Kriston laŭ la ekzemplo de la sanktaj apostoloj...

Iru p! vasten! Venu en la urbojn de la riĉuloj! Vidu la hotelojn kaj domojn de la granda peko, la preĝejojn de Maldio! Vidu la malfeliĉajn knabinojn de la voluptemo! Iliaj okuloj ruĝe flagras kaj iliaj ŝarlakaj vangoj brulas! Ofte en ilia koro tamen krias io je helpo, je suno, je vera amo... la graco atendanta! Sed neniu venas por liberigi iliajn animojn de la Malbono... Kaj vidu la ĵurnalojn de la Malvero kaj la katedojn de la Menzogo! Kaj vidu la domojn de la riĉuloj, superfluantaj de lukso kaj ĝuamo! Kaj vidu... Ĉie, preskaŭ ĉie regas Maldio...

Kaj tiam foriru en spirito Rusujon kaj vidu la milionojn da homaj fratoj, kiuj formortas por malsato kaj frosto... kie patrinoj mangas siajn infanojn, kaj infanoj mangas siajn gepatrojn!...

Kaj tiam foriru en la grandajn konferencojn, kie la „reĝoj de l' mondo“ kunvenas por marĉandi avidemon pri la trezoroj de l' tero kaj trompi unu la alian kaj diri la malveron kaj semi novajn disunuigojn...

Ho malfermu pro doloro la okulojn de via animo kaj silente meditu... milionoj kaj milionoj da homoj hodiaŭ soifas je amo, je paco, je suno, je vere praktikata kristanismo! Milionoj da animoj helpkrias... kaj neniu aŭdas iliajn dolorkriojn... neniu venas por savi ilin...

Kion fari? Ho ekstaru profetoj de Dio! Ekstaru sanktuloj kun elĉiela forto! Ekbruligu la ĉionampleksan amon de Dio en la koroj de la homoj! La fairo elfluanta de la koro de Jesuo-Kristo, tio estos la venko de Dio! Brulu flamoj, brulu!... F. J.

Graco atendanta.

Biblia rakonto de A. v. Krane.

Strange! io ekkaptas subite kaj forprenas ŝin, la virinon Samarian, meze de sia agadema mustrumado kaj ordigado. Ĉio, kion ŝi forte tenas, falas el ŝiaj manoj; subite ŝi devas halti en la mezo de l' ĉambro kaj aŭskulteti... Cu ne iu vokis ŝin? — Ne, ĉio ja estas silenta, senmova. Sia edzo dormas en la apuda ĉambro. Do estis iluzio...

Sed nun, denove! Cu ne iu voĉo sonis el la malproksimo? Cu ĝi ne vokis ŝian nomon, mallaŭte? Cu ne el mistera malproksimo alrigardas ŝin du brulantaj okuloj, kiuj per nerestisbla forto ŝin forlogas kaj tiras al loko, kiun ŝi bone konas, kien ŝi nun devas iri, devas, se ŝi ne volas perdi la plej multvaloran?!

Si obeas la vokon. Surmetinte la kapvualon ŝi ekprenas la krucon kaj diras al sia kunulo, kiu ekvigliĝis pro sia farado: „Mi foriras al la Jakobo-punto.“ Li miregas. „Nun vi iras tien?“ Dum la tagmeza varmego? Ho, atendu ĝis la vespero.

„Ĝuste nun ni bezonegas la refreŝigan akvon“, ŝi respondas, ne sciante, kian veron ŝi diras... Jam ŝi estas elirinta el la ombriĉa malhela dometo en la akran blindigan sunbrilon. Sen atenti varmegojn kaj polvon ŝi rapidas supren la bonkonatan vojeton kun frapanta koro, atendante ion, ion nedireblan...

La soleculo ĉe la ĉarma fonto sin movas iomete, kiam li ekvidas la blankvestitan graciian figuron en la lumetanta malproksimo. Kaj iu sankta, mallaŭta murmuro flustras tra la branĉetoj de la cipresoj...

Nun ŝi alproksimiĝas... Nun ŝi ekvidas lin! Tuj ŝi volas tiri la vualon antaŭ la vizaĝo... Sed la mano lamigite mallevigas, kiam la fremdulo ŝin fiksas kun amobrolantaj okuloj. Ho! Li estas, li, kiu ŝin rigardadis el la mistera malproksimo, li, kiu ŝin allogis ĉi tien...

Kaj li portas la vestaĵojn de juda predikisto? Ho, li estis vokinta ŝin, ŝin, la malbenitan virinon Samarian! Kiu li estas? Ho, kiu!? — Tiaj pensoj rapidegas tra ŝia konfuzo, konsternita cerbo kaj ĉio kuncentrigas sin al la sunklara konvinko: „Ho ĉi tiu estas tute alia ol la ceteroj. Tian homon mi vidis neniam!“

Li silentadas kaj lasas tempon, por ke ŝi retrovu trankvilecon. Poste li parolas! Lia voĉo! La sono trapenetras ŝian koron! Kaj li nur diras ion tute simplan, kion ĉiu povus diri: „Donu al mi trinki.“

Jes, tio estas komprenebla. La tago estas varmega kaj la punkto profunda. Sen ĉerpilo ĉi tie ja oni ne povas havigi akvon. Kial do la vorto ŝajnas tiel grava, tiel mistera, plena da profunda senco?

Tute embarasita ŝi balbutas: „Kiel vi, estante judo, petas trinki de mi, estante virino Samaria?“ Jes, en tio ŝi estas prava. Ĉiu kredemula juda predikisto kun abomenego forirus de la duonidala-

nino. Pli volonte li mortpereus pro soifo ol malpurigi sin trinkante el ŝia kruco. Ho, malbenante li estus forpelinta ŝin, kiel malpuran beston. Sed ĉi tiu mistera homo elpetas akvon de ŝi, kvazaŭ ŝi estus unu el liaj adeptoj...

Si ne dubas pri la seriozeco de lia peto. Obeme ŝi enhokas la krucon kaj malsuprenigas ĝin per la levila rado ĝis tien, kie la malvarmeta, refreŝiga akvo dormas en la sino de l' tero...

Mantremante ŝi ĝin suprentiras kaj prezentas la krucon timeme al la mistera fremdulo, kiu observadas silente. Jes, li soifegas; ĉar li trinkas longe kaj tiam li ekspiras kiel homo, kiu sin sentas refreŝitan. Kaj dankinte per majesta kapoflekso li rigardas ŝin per siaj gracoaplenaj okuloj dirante:

„Se vi konus la donacon de Dio kaj kiu estas tiu, kiu diras al vi donu al mi trinki, vi petus lin, kaj li donus al vi vivan akvon.“

Kiel mistere li parolas! Kiel mirinde tio konfidiĝas kun ŝia plej interna devinado. Sed nekompreneble estas tio!... La fremdulo lin tamen rigardas tiel bonvole, ke ŝi ekkuraĝas demandi lin. Kaj subite ŝi ekkonas, ke li atendas ĝuste tion.

„Sinjoro, vi ne havas ĉerpilon kaj la putro estas profunda. De kie vi do havas tiun vivan akvon?“

Sed tiam pli alten flugas ŝia spirito, kiam ŝi denove kuraĝas alrigardi ĉi tiun mirindan homon.

(Daŭrigota.)

La internacia katolika misia movado.

La „misio“ t. e. sendado, estas la ordono plej ofte ripetita de l' Dia savinto. „Kiel la patro sendis min, tiel mi sendas vin.“ La eterna filo de l' patro estis sendita eliepe por fondi la universalan regnon de Dio kaj ĉiuj kristanoj estas vokataj, kunhelpi kiel „misiistoj“, kiel senditoj de l' patro por perfektigi la de la filo laŭfunde kreitan regnon sur la tuta tero. „fronte do instrui ĉiujn popolojn!“ (Mat. 28), tio estas la misia ordono de Kristo direktata al ĉiuj liaj infanoj de ĉiuj centjaroj.

Bedaŭrinde multaj eŭropaj kristanoj ne plu altstimas la malnovan religion kaj forjetas ĝin kiel maltaŭgan ilon. Aliflanke la idolanoj malfacile ne konante ĝis nun la lumon de la Dia vero, ĝoĝe akceptas la senditojn de Kristo kaj aŭdas la Dian vorton kun dankemega koro. Jes „la rikolto estas grandega, sed malmultaj estas la laboristoj!“

Hodiaŭ vivas proksimume 1700 milionoj da homoj sur la terglobo; inter ili nur 700 milionoj da kristanoj kaj inter la lastnomoj nur 300 milionoj da katolikoj. Do ni devas konstati la dolorigan faktan, ke ekzistas hodiaŭ ankoraŭ 1000 milionoj da nekristanoj kaj 1400 milionoj da nekatolikoj! Kaj tio 2000 mil. 000 000 estas grandega! Sed la laboristoj? Laŭ fidinda statistiko de 1915 la tuta misia armeo katolika nombriĝas 41.780 personojn. Inter ili 15.640 pastroj (5500 enlandaj), 5300 fratoj kaj 20.850 fratinoj. Do por 65.000 idolanoj po unu pastro! La sendila himno imperio ekzemple nur havis 1500 misiajn pastrojn t. e. por 280.000 idolanoj unu pastro! La sama lando havas proksimume 2.000.000 da baptitaj katolikoj.

Simila estas la situacio en preskaŭ ĉiuj aliaj misiaj teritorioj. Ekzemple po unu pastro estas en

Afriko	400 baptitoj kaj	82.000 idolanoj
Oceano	300 „	110.000 „
Japanujo	580 „	222.000 „
Hindujo	860 „	100.000 „

Kie estas la laboristoj por la grandega rikolto? — La protestantoj estas tre agemaj por la misiaj entreprenoj. Dum la 19^a jarcento pli ol 185 protestantaj misiaj asocioj fondiĝis. La famkonata scienculo protestanta Harnack en Berlino nombriĝas en la jaro 1908 8500 misiistojn kaj 12.667.000 baptitojn. Sed laŭ la usona misia revuo „The Field Afar“, en Ĥinujo sole troviĝas 26.210 protestantaj misiistoj kaj nur 15.135 katolikoj. Plue en Ĥinujo jam ekzistas 8 protestantaj universitatoj kreitaj per la donacoj de Sr Rockefeller. Kaj la jesuitoj nur plej malfacile povas daŭrigi la katolikan universitaton en Shanghai. Fine la unuigo de la protestantaj eklezioj en Usono, al kiu apartenas 25 milionoj da kreduloj decidis pligi la gemisistaron je 100.000 personoj kaj kolekti tiom da mono, ke la buĝeto alreskuo ĝis 6 miliardoj da frankoj!

Do grandega estas la internacia tasko misia!

Prof. F. Egger, Aŭstrio.

El la misia agado en Afriko.

Jen tre trafa bildo el la praktika vivo, kiu bonege montras al ni la heronan bataladon, kion devas gvidi niaj plej kuraĝaj misiistoj.

La lastaj informoj, kiuj alvenas al ni el Ugando kaj precipe al Gento, la ĉefurbo de l' forta kaj multnombra gento Leguara kaj centro de la protestanta misio (la kvakeroj amerikaj), estas tute malkontentigaj.

Ĝis nun tiuj misiistoj, kiuj venas en Afrikon por provizati de ĉiu moderna komforto, kaj la poŝoj plenaj de oro, studadis nian sistemon, nian laboron kaj preparis la batalplanon en silento...

Sed hodiaŭ ili atakas furioze... Ili superŝutas la landon je mono...

Pro Simoncelli, estro de la Katolika stacio de Arua, skribas:

„Tio ĉi ni katolikaj misiistoj estas du solaj kaj sen monrimedoj. Ni laboradas plenergie, sed la danĝero estas tiel grava, ke, se la Sinjoro ne helpas, ne estos malproksima la tago, kiam ni estos, subigitaj...“

Jam plej ofte ni laŭtigis nian voĉon al la katolikoj, por ke en tiu ĉi milito ili helpu; ni petegis ilin malpermesi, ke la belaj regionoj de la Centra Afriko fariĝu protestantaj landoj anstataŭ ĝardenoj de la katolika eklezio. Sed ankoraŭ unufoje en tiu ĉi kritika momento, ni ripetis nian plej koran peton...

Kiam en la ĵurnaloj ni legas, kiam la protestantoj faras por siaj misioj, ni ne kuraĝas silenti kaj sukofe en la gorgo la vokon, kiu propovome eliras, por rememorigi al la katolikoj ilian deon.

Antaŭ malmultaj monatoj ni legis en la „Daily Telegraph“ raporton pri la anglikana misia kongreso en Londono, Halbert Hall:

La anglikana episkopo de la Zulu'a misio faris la proponon rikolti en 72 horoj unu milionon da frankoj. La propono estis senprokraste akceptata kaj kiu tiom da entuziasmo, ke ŝajnis vere mirinda. Ĉiuj ĉeestantoj malplenigis la monujojn; viroj eĉ fordonis la horloĝojn, virinoj la fingringojn, braceletojn, perlaĵojn, ĉirkaŭkolojn... la sumoj kolektitaj en mono dum kvar horoj estis unu miliono ka duono...“

Rimarke. La „Filoj de l' Sankta Koro“ prizorgas la evangeliigon de la regionoj de Centra Afriko. Informoj donas Sr Reni Amerigo, delegito de l'ka en San Bonifacio, Verona, Italujo. Reni Amerigo.

Kio estas l'ka?

l'ka estas „io“. Pri tio dubas neniu. Sed ekzistas saĝaj homoj, kiuj opinias, l'ka estas „io“ malbona, kiun oni devas mortigi... Aliaj tamen, ankau saĝaj homoj, diras kontronde. Do, kio estas „l'ka“?

Sendube l'ka estas „infano“. Ofte estas malfacile diveni, kiel evoluigos infanoj. Do estas iomete malfacile diri, kio l'ka estas. Diru ni, ĝi estas infano, naskiĝinta en Hago, baptita en Graz — kaj nun ĝi volas vojaĝi Luxembourg'on. Do nia ofte „mort-dirita“ infano jam marŝas iomete.

Sed ni ne volas babiladi, ankau ne fanfaronadi! Tute simple ni provu esprimi, kio l'ka estas kaj kion ĝi volas.

l'ka estas movado por la kunhelpema interfratigo de la apartaj katolikoj — ili ja estas gefratoj en Kristo — kaj de la katolikaj organizoj al institucioj diverslandaj.

l'ka estas spirita movado, kiu aĉeladas, disvastigadi laŭpove en l' senama, senpaca, senkrista, senreligia homaro moderna la vere korburligan katolikan frataron, por ke ekstaru inter homoj kaj homoj, inter nacioj kaj nacioj la regno de amo kaj paco, la vivanta regno de Jesuo-Kristo. Do realigi fakte kaj praktike kaj senkompromise en ĉiuj rilatoj kaj ĉiuj kondiĉoj la principojn de la Sankta Evangelio laŭ la eterna instruado de la Romi Eklezio, tio estas spirito interna de l'ka.

Sed ni ne estu ideogoj! Cert, la spirito estas, kiu vivigas“. Sed la spirito sankta de Dio, reganta en la mondo, efike nur povas agadi, se li havas taŭgan instrumenton. Do krei paŝo post paŝo praktikajn laborinstrumetojn por la internacia katolika agado moderna, tio estas ĉefa praktika celo de l'ka, ekz. perfektigi Centran Oficejon por organizite disvastigadi kaj propagandi la ideon, por peradi la interrilat, perfektigi Internacian Informojn Katolikan, eldonejon, gazeton ktp., por aranĝi kongresojn, konferencojn...

Plue l'ka volas subteni la kreon aŭ perfektigon de memstaraj internaciaj ligoj por apartaj profesioj (ekz. laboristoj, instruistoj, virinoj, ĝeunuloj ktp.) aŭ por specialaj taskoj de la nuna agado katolika internacia en ĉiama kunlaborado kun la jam ekzistantaj organizoj aŭ institucioj, ekz. por internacia gazetara servo katolika, porĉasta movado internacia, por kontraŭalkola agado, por la katolikaj lernejoj ktp.

Unuvorte „l'ka“ aĉeladas la realigon de vere universalata katolika helporganizacio, kiu en ĉiama kaj absoluta subordono sub la eklezia aŭtoritato kloradas kunhelpi nor realigi la vivajn regnon de Kristo laŭ la bezonoj de la moderna tempo. — Do granda, entuziasma, sankta tasko!

l'ka kaj Esperanto? La plej interna senco de Esperanto estas la kunhelpema interfratigo de ĉiuj homoj. Do disvastigadi Esperanton en katolikaj rondoj samtempe estas kunlabori praktike por realigi la sanktan taskon de l'ka. Kiu per sia agado eĉ nur unu fraton gajnas por Esperanto kaj ties interna ideo, tiu jam multe laboris por realigi la celon de l'ka. Li ekbruligis unu kordon por la sankta fajro de interfratiga kunlaborado. Kiu kolektas grupon de samideanoj, li estas admirinda kunhelpanto de nia movado: ĉar li kunhelpas por havi armeon de fortaj viroj kaj virinoj, kiuj povas akiri la mondon. Do Esperanto estas por l'ka plej taŭga ilo por alveni al sia granda celo, disvastigadi la ideon de interfratiga, de praktika kunlaborado inter la katolikoj de la tuta mondo. La ideala celo de l'ka estas kaj estos, ke kiel eble plej multaj katolikoj, precipe la gvidantoj, uzu praktike nian helpington en la internacia interrilato. Sed tiel alta celo ne estas realegebla jam komence; estas ja fina celo. Por tio l'ka decidis, ke por ĝia lasta celo ankau laŭbezone estu uzataj sendiference aliaj ĉefaj lingvoj. Car pripensu nur! Kiel interesiĝi ekz. gvidanton de franca katolika agado, kiu ankoraŭ ne komprenas Esperanton? Mi do devas skribi unue francelingvaj. Ĉu ne? Alie li ne komprenas min. Mi devas klarigi al li la grandan celon de l'ka. Eble li diros: tio estas vere grava problemo. Mi invitos lin, viziti nian kongreson. Kio okazos? Li praktike vivos la eblecon, ke katolikaj fratoj plej diverslandaj povas vere paroli en unu sama lingvo kaj li diros: Nun mi ankau lernas Esperanton! Ĉu tiu metodo ne estas praktika, sukcesplena? Niaj amikoj en Essen (Germanujo) per tiu metodo gajnis dum kelkaj monatoj kvarcent ĝis kvincent l'ka-anojn, samtempe Esperantistojn! La ideo de la internacia kunlaborado verbas jam per sia interna grandeco. Kiu tamen brulas de la interna ideo, la kunhelpema interfratigo, tiu pli volonte ankau lernas la helpington.

Do sur ĉi tiu vasta fundamento laŭ mia opinio ĉiuj samideanoj katolikaj vere povas esti unuigitaj! Se io disuniguigis nin, fakte ne estis diferenco de la opinioj. Mi estas konvinkita, ke nur estis malfacilegeaj malkomprenoj! Do ni tendu la manojn tra la landoj kaj la maroj! Ni forgesu la pasintecojn. Ni marŝu ŝultro eĉ ŝultro, kiel fratoj, kiel disĉiploj de la ĉionampleksa amo de Jesuo-Kristo!

Kasparo Mayr.

Donu al ni Esperanto-preĝlibrojn — donu al ni la necesan kapitalon!

Plej volonte ni publikigis en la lasta numero la tiu rilatan alvokon de la kara Litova samideano kaj ĝoje ni povas sciigi niajn amikojn, ke Paŭlus-eldonejo (eldonejo de l'ka) jam longtempe estas komencinta interrilati por eldoni plej baldaŭe tri bonajn kristajn verkojn: La Novan Testamenton en katolika eldono, la Imitado de Kristo kaj vere praktikan kaj modernan preĝlibron katolikan. Sed la eldono de tiuspecaj gravaj verkoj postulas unue plej diligentan preparon kaj due multan kapitalon. La preparajn laborojn ni volonte prizorgos, sed por havigi la necesan kapitalon ni devas elpeti la kunhelpon de la samideanoj. Pro tio mi faras praktikan proponon. Paŭlus-eldonejo estas akcia unuigo. Ĝi plej facile povas eldoni akciojn por la speciala tasko, eldoni la plej gravajn verkojn katolikajn, precipe komence la plej necesajn: La Novan Testamenton, la Imitado de Kristo kaj praktikan preĝlibron. Do mi direktas al ĉiuj samideanoj la plej urĝan peton, aĉetu akciojn de la Paŭlus-eldonejo de 1000 kaj 10.000 a. Kron. Laŭ la nuna stato de la aŭstria valuto tio estas plej facila afero. Do sendu tiuj monon en viaj naciaj bankbiletoj aŭ en ĉekoj skribitaj en via nacia monvaloro al Paŭlus-eldonejo sub „Katolikaj Verkoj“. Kaj tiu ricevos vi provizoran kvitancon. La oficialaj akciaj partoj estos tuj eldonotaj, kiam la laŭleĝa aprobo de la akcia unuigo kiel internacia societo estos donata. La pri tio jam longe komencitaj intertraktadoj ankoraŭ ne estas finitaj. La „birokratismo“ marŝas tre malrapide! Cetere ni povas komuniki, ke nia eldonejo dum ĉi tiu monato estas pligrandigita. Do estonte pli precisa plenumo de ĉiuj deziroj estos ebla. Superflue estas diri, ke en la nuna financa kristempro internacia la perfektigo kaj pligrandigo de nova eldonejo internacia estas plej malfacila tasko. Sed la bela ĝisnuna ekfloro estas plej bona pruvo de la sukcesoj.

La redakcio.

Pensetoj de pensemulo!

Pensemulo! Ho, ĉi tiu estas plej danĝera homo, tre malgrabela eĉ la superuloj de l' mondo. Car, oni diras, pensemulo ofte estas pli forta ol multaj gvidoj kaj grandaj armeoj. Do gardu vin, amiko, kaj ne estigu pensemulon!

Tamen kelkfoje oni devas pensi. Por la Dia regno! Mi legas jenajn faktojn:

Budapest. La nombro de la loĝantaro dum la lastaj 50 jaroj multege pligrandigis. 1870 enume 270.476, 1920 930.247, katolikoj 1870 195.624, 1920 250.472.

Dum ĉi tiuj 50 jaroj oni fondis nur unu parohon kaj konstruis nur 7 ekleziojn kaj kelkajn kapelojn. Krom la monaĝejoj eklezioj por 555.000 katolikoj nur ekzistas 59 eklezioj kaj kapeloj. Sed ĉi tiuj eklezioj plej grandparte troviĝas en la internaj partoj de l' urbo. Ekzistas novaj kvartaloj kun 87.000, 8100, 60.000 ktp. katolikoj, kiuj ne havas pli ol unu preĝejon!...

Vieno. Mi aŭdas pri Vieno: Okaze de la parlamentaj elektoj post la revolucio 90% de ĉiuj viroj elektis socialistajn deputatojn. Ekzistas parohoj grandegaj, kie por 70.000 animoj nur estas 5—7 pastroj... Multaj infanoj ne estas baptitaj!...

Romo. Antau nelonge okazis oficiala statistiko pri la religia instruo de la romo loĝantaro. La rezultoj konigas, ke 48% de la loĝantaro nenion scias pri la katolika religio kaj vivas kiel idolanoj; 50% havas sufiĉan religian instruon kaj nur 2% estas bone instruitaj pri la vera religio... Kaj mia saĝa raportisto daŭrigas: „Ĉi tiuj ciferoj estas terurigitaj kaj montras la necesegon de „enlanda misio“ de la rekrutigo de nia Eŭropo, eĉ de Romo, la ĉefurbo de la katolikaro.“

Kion nu pensu la pensemulo? Li pensas, ke estas plej danĝera, eĉ nur en sia malsaĝega kapo demandi, kiu estas kulpa je tio! Kaj li tute ne volas konstati, ke ekzistas kelkfoje „dormanta eklezio“ kaj li tute ne volas malpravigi ilin, kiuj grandbube ĉiam diras: Ho ĉe ni, ĉio estas eminentega. Ni ja vivas en katolika lando kaj katolikega urbo! — Li preferas silenti, la malsaĝega pensemulo, ĉar la ŝtonoj predikas... Pensemulo.

La katolika politika agado en Belgio.

(Originala Raporto.)

Oni jam scias, ke la nuna reglando de Belgio ekzistas de 1830, kiam la belga popolo proklamis sian sendependecon de la nederlanda ŝtato:

La politika vivo sin partumas en tri ĉefaj opinioj: la katolika, la socialista kaj la liberala. La du unuaj adjektivoj samsignifas en ĉiuj landoj kaj ne bezonas klarigon. Sed la tria: „liberala“ havas propran kaj kelkfoje kontraŭnan signifon en kelkaj landoj. Tiel en Francujo, la liberala partio estas favora al katolikismo. Sed kontraŭe en Belgio, la liberala partio estas kontraŭeklezia partio, kies celo estas la detruo de la katolika religio. Ĉi tiu partio kaŝeme klopodis trafi sian celon kaj per similaj rimedoj al tiuj uzitaj de la kontraŭekleziaj partioj en Francujo. De la fondo de la sendependa Belgio ĝis 1884, la liberala partio estis la registara partio. La popolo

La organizo de la katolika junula movado tutmonda.

Aŭstrujo: Fondita 1909; Ĉefsekretarioj en Vien. Nuna stato: 600 socioj kun 30.000 membroj kaj 3 monataj gazetoj. Germanujo: Sidejo en Düsseldorf. Prezidanto: Prelato Mosters. 3200 socioj kun 350.000 membroj. Eldonas 5 gazetojn. La centro okupas 47 oficejojn.

Italujo: Fondita 1871. Sidejo en Romo. 330 socioj kun 30.000 membroj. La programo de la itala katolika junularo estas „prezo, ofero kaj laboro“.

Nederlando: Sidejo en Amsterdam. Ĉirkaŭ 30.000 membroj kun du organoj.

Svisujo: Sidejo en Zug. Prezidanto: Parohestro Züger. Stato: 300 socioj kun 15.000 membroj. Eldonas unu gazeton jaran, „Jugendwacht“ (aĝinta al Moka). (Dairigota.)

La tutmonda katolika junularo estas bone organizata en landaj ligoj, kiuj bone laboras. En multaj ŝtatoj ekz. en Hispanujo, Usono, Ĉeĥoslovakujo vigla organizo de la junula movado dum la lastaj jaroj komencis. Kio malkaŝis ĝin nun, tio estas la vere praktika kaj frata kunlaborado internacia. Felice la tiurilataj klopodoj nun ankau sukcese progresas. „Moka“, kiu nun jam nepot dekdek monatoj plej energie laboradas, multe kunhelpas por realigi ĉi tiun belegan taskon. H. S.

Ĉu K. M. estas tro altpreza?

Kelkfoje oni demandas, ĉu K. M. estas tro altpreza. Ĉiuj, kiuj ĉar la legantoj de K. M. nun estas posedantoj de K. M., ili mem decidu!

La prezo de K. M. kiel Esperantista gazeto devas esti pli alta ol alia gazeto, ĉar la preskostoj por fremdlingva kompostado pro ties malfacilaĵoj estas laŭnature pli grandaj. La kostoj de la administracio relative ne estas tro altaj, ĉar la financaj postuloj de la kunlaborantoj de l'eldonejo estas modestaj. Oni povas kalkuli, ke la kostoj de unu numero de K. M. estas por eldona nombro de 1500 ekz. 1. Preskostoj 100.000 austr. K.; 2. administracia laboro kaj ties salajroj, elspezoj por luado, hejtado, lumado, presado, relamo, provnumeroj ktp. 40.000 K.; 3. redakcio 15.000 K.; 4. forsendokostoj t.e. poŝtmarkoj, papero ktp. 6000 K.; 5. gajno 0 K.; ensune 161.000 K. Ĉar oni devas forkalkuli de la eldona nombro 200 ekz. por interŝanĝaj provaĵoj ktp. numeroj, sekve 1300 ekz. kostas 161.000 K. aŭ unu numero 124 K. do la kolekto de 10 numeroj 1240 K. Nun oni komparu la abonon prezon, kaj oni konstato, ke ĝi nun nur perdis

monon kun la eldono de K. M. Kaj certe, eĉ plialtigante la abonprezon por la malfacilataĵoj landoj ĝis la limo de ebleco, ne devos malfaciligi la prezon por la aliaj landoj.

Ĉu K. M. estas tro multekosta? Jes! Sed ekzistas nur unu maniero de aligi la multobligo de la abonantoj, precipe el altvalutaj landoj! Ni nur kalkulu la prezon por eldona cifero de 3000 pagitaj ekz. La koncernaj elspezoj estos: 1. 125.000 K.; 2. 50.000 K.; 3. 15.000 K.; 4. 12.000 K.; ensune 202.000 K.; do unu numero kostas 67 K. ne multe pli ol la duono kompare la prezon de eldona cifero de hodiaŭ. De la konsekvenco: 1. Nia legantaro varbu plej rapide altmenau por unu novan abonanton. 2. Oni diru aĵi ĉiujn riproĉantaj la ŝajne altan prezon, ke K. M. estas tiel grava katolika entreprenon, ke ĝi kielkoliko povas kaj devas oferi ion por meritis la almenaŭ mortlan kunfandon rajton je la kreo de la unu internacia katolika prestrubino. 3. Oni donacu specialan helpantan sumonon perigu ĝin el la rondo de riĉaj katolikoj komprenantaj la postulon de la tago.

Gravaj komunikoj de la eldonejo.

1. Pro la treege altaj kostoj por papero, presado, sendkostoj, salajroj ktp. ni estas devigitaj, plialtigante la abonprezon por la mezeŭropaj ŝtatoj jene: Estonte kostos dek numeroj por Germanujo 15 markoj, Aŭstrujo 400 austr. kronoj, Polujo 200 pol. markoj, Hungarujo 100 hung. kronoj. Ni esperas, ke la malnovaj abonantoj kompensas la necescon de tia plialtigo. La novajn abonantojn ni petas pagi laŭ la nova tarifoj.

2. La varbado de novaj abonantoj estas nepre necesa, ĉi bezonas almenaŭ 3000 abonantojn por eldoni nian gazeton senprez. Al ĉi leganto, kiuj varbas kvin novajn abonantojn interne de kvar monatoj ni liveru kvin numerojn senkostaj.

3. Ni petas la abonantojn en la diversaj landoj sciigi al la adresoj de la katolikaj ĵurnaloj, por ke ili povus sendi al ili provnumerojn. Antaŭe ni dankas por la adresoj.

Anoncetoj.

La kostoj por unufoja enpresigo ĝis 25 vortoj egalas la prezon de 5 numero. (duonkolekto) en la nacia valuto de l' lando; por pliofta enpresigo rabato.

— Sr. Anatolij Volovaj en Tambov, Kambarovskaja 48 (Rusujo), deziras korespondadi kun gesamideanoj el ĉiuj landoj pri diversaj temoj.

— Sr. Heinrich Rhein, Mainz (Germanujo), Hopfengarten 4, interŝanĝas poŝtmarkojn kun samideanoj el ĉiuj eŭropaj landoj. Valoro laŭ Senf aŭ Michel.

Se vi serĉas liverojn por ĉiusepacaj komercaĵoj kaj industriaj aĵoj aŭ se vi deziras akcepti la reprezentadon de eksportfirmoj, turnu vin en via propra intereso al la

Komercesta Esperanto-grupo
Freiburg i. Br., Germ.
Katharinenstraße 14

kiu havas bonaĵojn rilatajn al germanaj industriaĵoj kaj komercaĵoj rondo. Perado senkos. — Al demando aldonu respondoponon!

— Sr. Herm. Andris, komercisto, Oberried, Breisgau (Germanujo), interŝanĝas poŝtmarkojn, bildkartojn kaj deziras korespondadi (Esperante, germane, itale, france, angle) pri ĉiuj demandoj.

— Sr. Marinoviĉ, Vj. zandarm. brigado Split, Dalmacia (Jugoslavujo) deziras korespondi kun samideanoj el ĉiuj landoj, precipe kun fraŭlinoj.

— Sr. Pedro Juez Cano, Santa Clara, Apartado 148 (Cuba), deziras interŝanĝi poŝtmarkojn, poŝtkartojn, fotografiojn kun samideanoj el la tuta mondo. Li sendas de Cuba.

— Sr. Jozef Bulski, Warszawa 59, Crzestochowa (Polujo), deziras korespondi pri poŝtmarkoj, poŝtkartoj kaj interŝanĝi gazetojn kaj poŝtkartojn ilustritajn (Bf).

— Sr. Mieczysław Chyba, Stodolna 14, Crzestochowa (Polujo), deziras korespondi pri poŝtkartoj kaj leteroj.

— Sr. Władysław Gawenda, Mirowska 6, Zawodzie-Crzestochowa (Polujo), deziras korespondi pri leteroj kaj poŝtkartoj.

— Poŝtmarkkolektantoj atent! Mi interŝanĝas poŝtmarkojn kun la tuta mondo, sendu al mi poŝtmarkojn kaj mi ankau sendos belajn hungarajn poŝtmarkojn. Németh László, Miskolc, Minorita rendház, Hungario.

— Sr. Jos. Knytl, komercisto en Nové Město, Metují, Ĉeĥoslovakujo deziras interŝanĝi poŝtmarkojn kaj poŝtkartojn ilustritajn.

— Sr. Jan Kuban, Plzeň, Jagelonská 9, Ĉeĥoslovakujo deziras interŝanĝi leterojn.

— Mi deziras korespondi en Esperanto kun samideanoj el ĉiuj landoj, precipe kun kolektantoj (in) de poŝtmarkoj kaj kartoj ilustritaj. — Sr. Kazimierz Węz, seminarino, Seminaro, Pomoranie, Polujo.

— Eŭro de la 3ª ordo de s. Francisko deziras sciigi pri la agado kaj diavistigo de l' ordo en aliaj landoj. Friederiko Stelkenes, Breberen, poŝto Gangelt (Rheinland), Germanujo.

— Kiu deziras korespondi kun gesamideanoj el ĉiuj landoj, precipe kun kolektantoj (in) de poŝtmarkoj kaj kartoj ilustritaj. — Sr. Kazimierz Węz, seminarino, Seminaro, Pomoranie, Polujo. Pt. Krol, Jutwigi 2.

— Filatelistoj atent! Ĉu vi jam posedas ĉiujn aŭstriajn poŝtmarkojn? Se ne, tiam postulu elektaĵon de aŭstriaj poŝtmarkoj! Kontraŭ referencoj mi sendas al ĉiuj honestaj esperantistoj belajn elektaĵojn por tre malaltaj prezoj. Skribu tuj, ĉar la poŝtmarkoj de unu monato al alia pli multokostigas. Oni skribu al: Josef Kolnhofer, Wien, XIII., Zehetnergasse 37.

— Mi deziras korespondi kun seminarianoj de la tuta mondo. Joan Font Giralt, stud. teol., Ĉefdelegito de Moka. Seminaro. Girona (Hispanujo).

— Sr. J. Bernhard, München 12, Guldeustraße 32/3 R. — deziras interŝanĝi poŝtkartojn ilustritajn (prezere preĝejo, monumento) bfi. Poŝtmarkoj (mi ne sendas antaŭe) kun la tuta mondo.

— Sr. Józef Zakrzewski, Crzestochowa, „Czestochowianka“ Polska deziras interŝanĝi poŝtmarkojn kaj poŝtkartojn ilustritajn.

? Kioma estas la abonprezo por K. M. ?

K. M. aperas en kolektoj po 10 numeroj. Jen la prezo por kolekto de 10 numeroj, kies livero estas garantiita de la eldonejo: Anglujo, Hispanujo, Svisujo kaj samvalutaj ŝtatoj 4 il., pes., fr. ktp., Nederlando kaj Brazilo 2 fl., 2 mra., Usono 1 dol., Belgio, Francujo kaj samvalutaj ŝtatoj 5 fr., Italujo, Jugoslavujo 6 l., d., Germanujo kaj Baltiko 15 g. mk. Litovujo, Ĉeĥoslovakujo, Rumanujo, Bulgarujo 10 kr., lev. ktp. Hungarujo 100 tiug. kr., Aŭstrujo 400 austr. kr., Polujo 200 pol. mk. ktp.

NB. Oni sendu la monon plej bone per naciaj bankbiletoj de la propra lando al Paŭlus-eldonejo, Graz, Karmeliterplatz 5, Aŭstrujo, aŭ al la nacia direktoro de l'ka. Por Germanujo (Verlag Volkshel Karlsruhe 26.195), Aŭstrujo, Ĉeĥoslovakujo, Svisujo oni postulu poŝttagojn de l'eldonejo. Oni povas komenci la abonon per iu ajn numero.

NB. Oni ne pagu per poŝtavizoj!

Prezo por Anoncoj.

La prezo por anoncoj egalas po kvadratemcentimetro la prezon de unu numero de K. M. en la nacia valuto de l' anonco. Por pli ofte presigotaj anoncoj rabato ĝis 20%; plus por abonantoj de K. M. speciala rabato de 10%.

„WIGE“, Christliche Wirtschaftsgemeinschaft r. G. m. b. H.
Graz (Österreich), Karmeliterplatz 5.

A. Spar-Abteilung.

Einlagen gegen Büchel. — Zinsenzuschreibung ganzjährig.
Zinsfuß derzeit: Kündigungsfrei: 7%; Kündigungspflichtig: 8%.

B. Warenverkehrsstelle.

Lebensmittel, Kolonialwaren, Schuhe, Textilien en gros & en détail.

Wirtschaftlicher Sammelpunkt aller katholischen
Institute, Organisationen etc.

„WIGE“, Internacia Kristana Ekonomia Societo k. l. g.
Graz (Aŭstrujo), Karmeliterplatz 5.

A. Sparkaso.

Monenpago per ŝparlibretoj: poŝara rentumpego, nuntempe procentmezo por ĉiutaga repago: 7%;
por laŭtempe limigita repago: 8%.

B. Komerca sekcio.

Aĉetas, vendas, peradas ĉiusepacajn nutraĵojn, koloniproduktaĵojn, ŝuojjn, teksaĵojn ktp. pogrande kaj po malgrande.

Ekonomia, kunligiĝo de ĉiuj katolikaj institutoj, organizaĵoj ktp.

Ĉiusepacaj fabrikoj deziritajn el Germanujo je fabrikrezoj aĉetos per la

Komercesta Esperanto-Grupo
Freiburg i. Br., Germ.
Katharinenstraße 14.

Aldonu al demando respondoponon.
Uzu niajn servojn.

DIVERSAJN DESEGNAĴOJN

faritajn de gelnantoj de popollernejoj el la tuta mondo

mi la subskribinto kolektas laŭ la komiso de la eduka fako de provincoficejo Jamanaŝi, Japanlando, kies estro promesis rekompence sendi al la sendintoj la desegnaĵojn de Japanaj lernantoj kolektatajn el la tuta Japanlando. La kolekton oni ankau plej efike utiligas por la propagando de Esperanto.

1. La desegnaĵoj, pentraĵojn, desegnaĵojn laŭ naturajn, laŭ modelajn, dekoraciajn ktp.
2. Oni ekpedu plej malfrue ĝis la fino de julio 1922.
3. La desegnitinto memmane skribu la nomon de persono, klaso, lernejo loko, lando, jaraĝon (seksan) kaj daton de desegno nacilingve.
4. Kies tradukon la sendanto montru alipaperete en Esperanto, se ne eble en germana, franca aŭ angla lingvo.
La interŝanĝinto bonvolu tuj sendi la deziratajn desegnaĵojn kiel eble plej multe al la subskribinto

Morizo Ga, del. de UEA, 16-V. Kitamaĉi Aojama, Tokio, Japanujo.

Eldonejo: Paŭlus-eldonejo, Graz, Karmeliterplatz 5. — Redakcio: Dr. M. J. Metzger, Graz. — Presistoj: „Styria“, Graz.
K. M. ne malpermesas la reprints de la artikoloj en la naciaj gazetoj. Kontraŭe ĝi deziras la divastigon de siaj idoj kaj per tio la servon al la katolikaj intereso. Nur ĝi postulas la publikigon, ke la artikolo estas tradukita el K. M., la organo de l'ka.